

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Татарстан
Балтасинский муниципальный район
МБОУ "Чапшарская начальная школа-детский сад"

УТВЕРЖДЕНО
Директор МБОУ "Чапшарская
начальная школа- детский сад»
_____Хабибуллина И.С.
Приказ № 89 от «31 082023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
учебного предмета
«Родной (татарский) язык»
для обучающихся 1-4 классов

с.Чапшар 2023

ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

Федеральная рабочая программа по учебному предмету «Родной (татарский) язык» (предметная область «Родной язык и литературное чтение» на родном языке разработана для образовательных организаций с обучением на родном (татарском) языке, для обучающихся, владеющих родным (татарским) языком, и включает пояснительную записку, содержание обучения, планируемые результаты освоения программы по родному (татарскому) языку. Пояснительная записка отражает общие цели изучения родного (татарского) языка, место в структуре учебного плана, а также подходы к отбору содержания, к определению планируемых результатов. Содержание обучения раскрывает содержательные линии, которые предлагаются для обязательного изучения в каждом классе на уровне начального общего образования. Планируемые результаты освоения программы по родному (татарскому) языку включают личностные, метапредметные результаты за весь период обучения на уровне начального общего образования, а также предметные достижения обучающегося за каждый год обучения.

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА УЧЕБНОГО ПРЕДМЕТА «Родной (татарский) язык»

Программа по родному (татарскому) языку разработана с целью оказания методической помощи учителю в создании рабочей программы по учебному предмету, ориентированной на современные тенденции в образовании и активные методики обучения.

В основе Программы лежит системно-деятельностный подход, являющийся методологией ФГОС НОО, и она ориентирована на целевые приоритеты, сформулированные в федеральной программе воспитания.

Татарский язык, выступая как родной, является основой развития мышления, воображения, интеллектуальных и творческих способностей обучающихся, основой самореализации личности, развития способности к самостоятельному усвоению новых знаний и умений, включая организацию учебной деятельности. Татарский язык

является средством приобщения к духовному богатству народа - его культуре и литературе, а также одним из каналов социализации личности. Будучи основой развития мышления, предмет «Родной (татарский) язык» неразрывно связан с другими школьными предметами, в частности - с предметом «Литературное чтение на родном (татарском) языке».

У обучающегося последовательно формируются эмоционально-ценностное отношение к родному языку, интерес к его изучению, желание умело пользоваться им в разных ситуациях общения, правильно писать и читать, участвовать в диалоге, составлять несложные устные монологические высказывания и письменные тексты. Через воспитание у обучающегося позитивного эмоционально-ценностного отношения к родному языку закладываются основы гражданской культуры личности.

В содержании программы по родному (татарскому) языку выделяются следующие содержательные линии: обучение грамоте, систематический курс и развитие речи.

ЦЕЛИ ИЗУЧЕНИЯ УЧЕБНОГО ПРЕДМЕТА «Родной (татарский) язык»

Изучение родного (татарского) языка направлено на достижение следующих целей:

формирование коммуникативных навыков обучающихся: развитие устной и письменной речи, монологической и диалогической речи, а также навыков грамотного, безошибочного письма как показателя общей культуры человека, ознакомление обучающихся с основными положениями науки о татарском языке и формирование на этой основе знаково-символического восприятия и логического мышления обучающихся.

Достижение поставленных целей реализации программы по родному (татарскому) языку предусматривает решение следующих задач:

обеспечение мотивации обучения родному (татарскому) языку;

формирование базы первоначальных лингвистических знаний, накопление практики использования

грамматических форм татарского языка, обогащение актуального и потенциального словарного запаса;

овладение нормами татарского речевого этикета, в том числе и в ситуации межнационального общения;
формирование на материале учебного предмета «Родной (татарский) язык» общей культуры, гражданских и патриотических качеств, основных умений учиться и способности к организации своей деятельности, развитие духовно-нравственной сферы личности младших школьников.

МЕСТО УЧЕБНОГО ПРЕДМЕТА «Родной (татарский) язык» В УЧЕБНОМ ПЛАНЕ

Общее число часов, рекомендованных для изучения родного (татарского) языка, -372 часов: в 1 классе -66 час (2 часа в неделю), во 2 классе - 102 часа (3 часа в неделю), в 3 классе -102 часа (3 часа в неделю, 34 учебные недели), в 4 классе -102 часа (3 часа в неделю).

СОДЕРЖАНИЕ УЧЕБНОГО ПРЕДМЕТА

Содержание обучения в 1 классе.

1. Начальным этапом изучения родного (татарского) языка в 1 классе является учебный курс «Обучение грамоте», основная задача которого направлена на обучение чтению и письму на татарском языке. У обучающихся наряду с формированием первоначальных навыков чтения и письма развивается коммуникативная компетенция, обогащается и активизируется словарь, совершенствуется фонематический слух.

На учебный курс «Обучение грамоте» рекомендуется отводить 45 часов (3 часа в неделю: 2 часа учебного предмета «Родной (татарский) язык» и 1 час учебного предмета «Литературное чтение на родном (татарском) языке»). Продолжительность «Обучения грамоте» зависит от уровня подготовки обучающихся и может составлять до 23 учебных недель, соответственно, продолжительность изучения систематического курса в 1 классе может варьироваться до 10 недель.

1.1. Развитие речи.

Понимание на слух аудиотекста, построенного на знакомом языковом материале и при самостоятельном чтении вслух.

Чтение по слогам слов и предложений. Участие в диалоге.

1.2. Фонетика.

Осознание единства звукового состава слова и его значения. Определение количества и последовательности звуков в слове. Сопоставление слов, различающихся одним или несколькими звуками. Составление звуковых моделей слова. Различение гласных и согласных звуков, гласных -твёрдых и мягких; согласных -звонких и глухих.

Деление слов на слоги. Слоγο-звуковой разбор слова.

1.3. Графика.

Различение звуков и букв: буквы как знак звука. Владение позиционным способом обозначения звуков буквами. Выработка связного и ритмичного написания букв. Заглавные и строчные буквы. Правильное расположение букв и слов на строке. Основные элементы соединения букв в слове.

1.4. Чтение.

Правила гигиены чтения. Правильное, осознанное, достаточно беглое и выразительное чтение текстов на татарском языке про себя и вслух. Правильное чтение рукописных предложений.

1.5. Письмо.

Правила гигиены письма. Умение отличать буквы от знаков транскрипции. Списывание текста, восстановление пропущенного слова в соответствии с решаемой учебной задачей. Запись предложений после предварительного слого-звукового разбора каждого слова. Запись слов и предложений по памяти.

1.6. Орфография и пунктуация.

Заглавная буква в начале предложения, в именах людей, кличках животных, названиях населенных пунктов.

Знаки препинания в конце предложения.

2. Систематический курс.

2.1. Общие сведения о языке.

Язык как основное средство человеческого общения. Речь. Устная речь и письменная речь.

2.2. Фонетика.

Гласные и согласные звуки татарского языка. Специфичные звуки татарского языка [ə], [ɵ], [ʏ], [w], [ɸ], [κ], [ж], [ң], [h]. Твёрдые и мягкие гласные звуки. Звонкие и глухие согласные звуки. Парные согласные звуки. Звуковое значение букв е, ё, ю, я. Буквы ь и ъ.

Татарский алфавит: правильное название букв, их последовательность.

Интонация. Ударение.

Слог. Количество слогов в слове. Ударный слог.

2.3. Графика.

Звук и буква. Различение звуков и букв. Правописание специфичных согласных звуков [ɸ], [κ], [w].

2.4. Орфоэпия.

Произношение звуков и сочетаний звуков, ударение в словах в соответствии с нормами современного татарского литературного языка.

2.5. Лексика.

Слово как единица языка.

2.6. Морфология.

Слова, отвечающие на вопросы «кем?» («кто?»), «нəрсə?» («что?»), «нинди?» («какой?»), «нишли?» («что делает?») Особенности присоединения аффиксов в татарском языке.

2.7. Синтаксис.

Предложение как единица языка (ознакомление). Текст.

2.8. Орфография и пунктуация.

Перенос слов из строки в строку. Правописание слов с гласными о и ө.

Знаки препинания в конце предложения: точка, вопросительный и восклицательный знаки.

2.9. Развитие речи.

Соблюдение норм речевого этикета в ситуациях учебного и бытового общения. Ситуации устного общения (чтение диалогов по ролям, просмотр видеоматериалов, прослушивание аудиозаписей).

Составление небольших рассказов повествовательного характера по серии сюжетных картинок, на основе собственных игр, занятий.

Содержание обучения во 2 классе

1. Систематический курс.

1.1. Фонетика, орфоэпия, графика.

Различение звуков и букв. Система гласных звуков татарского языка: специфичные гласные звуки; твёрдые и мягкие гласные звуки; звуки [ō], [ы], [э], которые употребляются только в русских заимствованиях.

Согласные звуки в татарском языке: специфичные согласные звуки [w], [ɟ], [k], [ʒ], [ɲ], [h].

Краткая характеристика гласных и согласных звуков: гласный - согласный; гласный - твёрдый - мягкий; согласный звонкий - глухой, парный - непарный. Группирование звуков по заданным критериям.

Татарский алфавит. Правописание букв татарского алфавита.

Умение работать с толковым словарем татарского языка.

Соблюдение правильного ударения в словах.

Записывание слов в алфавитном порядке.

Применение изученных правил правописания.

1.2. Лексика.

Слово, лексическое значение слова. Синонимы. Антонимы. Выявление в тексте случаев употребления элементарных синонимов и антонимов. Осознание значения синонимов и антонимов в тексте и разговорной речи.

1.3. Состав слова (морфемика).

Присоединение аффиксов к существительным и глаголам.

1.4. Морфология.

Самостоятельные части речи. Имя существительное: общее значение, вопросы «кем?» («кто?»), «нәрсә?» («что?»), употребление в речи. Имена собственные и нарицательные, категория числа существительных, употребление в речи существительных, имеющих в русском языке лишь форму множественного числа.

Имя прилагательное: общее значение, вопрос «нинди?» («какой?»), употребление в речи.

Глагол: общее значение, вопрос «нишли?» («что делает?»), употребление в речи, грамматические признаки - время, лицо, число, настоящее время глагола изъявительного наклонения, спряжение глаголов в настоящем времени.

1.5. Синтаксис.

Слово и предложение. Определение границы предложений в деформированном тексте. Составление предложения из заданных форм слов.

Виды предложений по цели высказывания. Различение интонационных и смысловых особенностей повествовательных, побудительных, вопросительных, предложений.

1.6. Орфография и пунктуация.

Прописная буква в начале предложения и в именах собственных. Оформление предложения на письме, выбирая необходимые знаки препинания на конце предложения. Перенос слов со строки на строку.

2. Развитие речи.

Участие в диалогах-расспросах. Работа с рисунками по содержанию текста. Соблюдение норм татарского литературного языка в собственной речи и оценивание соблюдения этих норм в речи собеседников. Составление предложений для решения определённой речевой задачи (для ответа на заданный вопрос, для выражения собственного мнения). Составление небольшого описания повествовательного характера по серии сюжетных картинок. Восприятие на слух аудиотекста. Пересказ прослушанного текста.

Списывание (без пропусков и искажений букв) слов и предложений, текста объёмом не более 15 слов.

Содержание обучения в 3 классе.

1. Систематический курс.

1.1. Фонетика, орфоэпия, графика.

Различение звука и буквы: буква как знак звука.

Использование алфавита при работе со словарями, справочниками. Правописание и чтение слов с буквами **ъ** и **ь**. Деление слов на слоги.

1.2. Лексика.

Особенности слова как единицы лексического уровня языка.

Умение различать и употреблять в речи однозначные и многозначные слова, прямое и переносное значения слова.

Употребление в речи синонимов, антонимов, омонимов. Подбор синонимов и антонимов к словам разных частей речи.

Работа с пословицами, поговорками, скороговорками.

1.3. Состав слова (морфемика).

Способы словообразования в татарском языке. Определение сложных и парных слов.

Выделение корня слова (простые случаи). Различение однокоренных слов и форм одного и того же слова.

Словообразующие аффиксы.

1.4. Морфология.

Имя существительное. Определение грамматических признаков имён существительных (число, падеж). Склонение имён существительных по падежам.

Сложные имена существительные.

Местоимения. Личные местоимения 1, 2, 3 лица единственного и множественного числа. Склонение личных местоимений по падежам.

Использование личных местоимений для устранения повторов в тексте.

Глагол. Грамматические признаки глагола настоящего времени изъявительного наклонения. Спряжение глаголов настоящего времени. Употребление имён существительных с глаголами 3 лица единственного и множественного чисел.

Имя прилагательное. Сравнительная степень имён прилагательных.

1.5. Синтаксис.

Главные члены предложения: подлежащее и сказуемое. Однородные подлежащие. Составление предложений с однородными подлежащими и сказуемыми.

1.6. Орфография и пунктуация.

Нахождение и исправление орфографических и пунктуационных ошибок на изученные правила.

2. Развитие речи.

Составление устного диалогического и монологического высказывания (на заданную тему, по наблюдениям). Составление небольших письменных текстов.

Составление плана текста. Пересказ текста по плану. Написание текста по заданному плану. Корректирование текстов с нарушенным порядком предложений.

Соблюдение норм речевого этикета в ситуациях учебного и бытового общения.

Содержание обучения в 4 классе.

1. Систематический курс.

1.1. Фонетика и графика.

Специфичные звуки татарского языка. Закон сингармонизма в татарском языке. Виды сингармонизма: губная и нёбная гармония. Звуко-буквенный разбор слова.

1.2. Орфоэпия.

Правильная интонация в процессе говорения и чтения. Нормы произношения звуков и сочетаний звуков. Ударение в словах в соответствии с нормами современного татарского литературного языка. Случаи, когда ударение не сохраняется в собственных и заимствованных словах татарского языка.

Использование орфоэпического словаря татарского языка при определении правильного произношения слов.

1.3. Лексика.

Исконные слова в татарском языке.

Русские и арабско-персидские заимствования в татарском языке.

Однозначные и многозначные слова.

Прямое и переносное значение слова. Выявление в художественном тексте слов, употребленных в переносном значении.

Использование в речи синонимов, антонимов, омонимов.

Определение значения слова по тексту или уточнение значения с помощью толкового словаря.

1.4. Состав слова (морфемика).

Морфемный состав слова.

Порядок присоединения аффиксов в татарском языке. Словообразующие и формообразующие аффиксы.

Разбор слова по составу.

1.5. Морфология.

Устанавливание принадлежности слова к определённой части речи (в объёме изученного) по комплексу освоенных грамматических признаков.

Имя существительное. Повторение грамматических категорий имён существительных (число, падеж).

Имя прилагательное. Значение и употребление в речи имён прилагательных. Степени сравнения прилагательных. Использование в речи прилагательных синонимов и антонимов.

Местоимение. Личные местоимения (повторение). Склонение личных местоимений по падежам. Использование личных местоимений в речи для устранения повторов.

Указательные и вопросительные местоимения.

Числительное. Определение значения и употребления в речи числительных.

Количественные и порядковые числительные.

Глагол. Форма повелительного наклонения глагола.

Основа глагола.

Определение категории времени глагола изъявительного наклонения: настоящее, прошедшее (определённое) и будущее (определённое).

Отрицательный аспект глаголов настоящего, прошедшего и будущего времени. Спряжение глаголов в настоящем (повторение), прошедшем и будущем временах. Употребление глаголов в речи.

1.6. Синтаксис.

Слово, словосочетание и предложение (осознание их сходства и различия).

Предложения по цели высказывания: повествовательные, вопросительные и побудительные.

Главные члены предложения: подлежащее и сказуемое (повторение). Второстепенные члены предложения (ознакомление).

1.7. Орфография и пунктуация.

Повторение правил правописания, изученных в 1-3 классах.

Использование орфографического словаря татарского языка для определения (уточнения) написания слова.

2. Развитие речи.

Соблюдение норм татарского литературного языка в собственной речи и оценивание соблюдения этих норм в речи собеседников.

Составление диалогической и монологической речи с соблюдением орфоэпических и интонационных норм татарского языка.

Составление небольшого описания предмета, картинки, персонажа. Владение техникой чтения, приемами понимания прочитанного и прослушанного, интерпретации и преобразования текстов.

Описание картины в определённой последовательности.

Изложение (подробный устный и письменный пересказ текста).

Сочинение как вид письменной работы.

ПЛАНИРУЕМЫЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ

В результате изучения родного (татарского) языка на уровне начального общего образования у обучающегося будут сформированы следующие личностные результаты:

1) гражданско-патриотического воспитания:

становление ценностного отношения к своей Родине, в том числе через изучение родного (татарского) языка, являющегося частью истории и культуры страны;

осознание своей этнокультурной и российской гражданской идентичности, понимание статуса родного (татарского) языка в Российской Федерации и в субъекте;

сопричастность к прошлому, настоящему и будущему родного края, в том числе при работе с учебными текстами;

уважение к своему и другим народам России;

первоначальные представления о человеке как члене общества, о правах и ответственности, уважении и достоинстве человека, о нравственно-этических нормах поведения и правилах межличностных отношений, через работу с учебными текстами;

2) духовно-нравственного воспитания:

признание индивидуальности каждого человека;

проявление сопереживания, уважения и доброжелательности (в том числе с использованием адекватных языковых средств для выражения своего состояния и чувств);

неприятие любых форм поведения, направленных на причинение физического и морального вреда другим людям (в том числе связанного с использованием недопустимых средств языка);

3) эстетического воспитания:

уважительное отношение и интерес к художественной культуре, восприимчивость к разным видам искусства, традициям и творчеству своего и других народов;

стремление к самовыражению в искусстве слова; осознание важности родного языка как средства общения и самовыражения;

4) физического воспитания, формирования культуры здоровья и эмоционального благополучия:

соблюдение правил здорового и безопасного (для себя и других людей) образа жизни в окружающей среде (в том числе информационной) в процессе языкового образования;

бережное отношение к физическому и психическому здоровью, выбор приемлемых способов речевого самовыражения; соблюдение норм речевого этикета;

5) трудового воспитания:

осознание ценности труда в жизни человека и общества, ответственное потребление и бережное отношение к результатам труда, навыки участия в различных видах трудовой деятельности, интерес к различным профессиям (в том числе через примеры из учебных текстов);

б) экологического воспитания:

бережное отношение к природе, формируемое в процессе работы над текстами;
неприятие действий, приносящих вред природе;

7) ценности научного познания:

первоначальные представления о научной картине мира (в том числе первоначальные представления о системе родного (татарского) языка);

познавательные интересы, активность, инициативность, любознательность
и самостоятельность в познании (в том числе познавательный интерес к изучению родного (татарского) языка).

В результате изучения родного (татарского) языка на уровне начального общего образования у обучающегося будут сформированы познавательные универсальные учебные действия, коммуникативные универсальные учебные действия, регулятивные универсальные учебные действия, умения совместной деятельности.

У обучающегося будут сформированы следующие базовые логические действия как часть познавательных универсальных учебных действий:

сравнивать различные языковые единицы, устанавливать основания
для сравнения языковых единиц, устанавливать аналогии языковых единиц, сравнивать языковые единицы и явления родного (татарского) языка с языковыми явлениями русского языка;

объединять объекты (языковые единицы) по заданному признаку;

определять существенный признак для классификации языковых единиц, классифицировать предложенные языковые единицы;

находить закономерности и противоречия в языковом материале на основе предложенного учителем алгоритма наблюдения;

выявлять недостаток информации для решения учебной и практической задачи на основе предложенного алгоритма;

устанавливать причинно-следственные связи в ситуациях наблюдения за языковым материалом, делать выводы.

У обучающегося будут сформированы следующие базовые исследовательские действия как часть познавательных универсальных учебных действий:

определять разрыв между реальным и желательным состоянием языкового объекта (речевой ситуации) на основе предложенных учителем вопросов;

с помощью учителя формулировать цель, планировать изменения языкового объекта, речевой ситуации; сравнивать несколько вариантов решения задачи, выбирать наиболее подходящий (на основе предложенных критериев);

выполнять по предложенному плану проектное задание;

формулировать выводы и подкреплять их доказательствами на основе результатов проведенного наблюдения за языковым материалом (классификации, сравнения, исследования);

прогнозировать возможное развитие процессов, событий и их последствия в аналогичных или сходных ситуациях.

У обучающегося будут сформированы следующие умения работать с информацией как часть познавательных универсальных учебных действий:

выбирать источник получения информации: словарь, справочник;

согласно заданному алгоритму находить в предложенном источнике (словаре, справочнике) информацию, представленную в явном виде;

распознавать достоверную и недостоверную информацию самостоятельно или на основании предложенного учителем способа её проверки (с помощью словарей, справочников);

соблюдать с помощью взрослых (учителей, родителей, законных представителей) правила информационной безопасности при поиске информации в информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» (информации о написании и произношении слова, о значении слова, о происхождении слова, о синонимах слова);

анализировать и создавать текстовую, видео-, графическую, звуковую информацию в соответствии с учебной задачей;

самостоятельно создавать схемы, таблицы для представления лингвистической информации, понимать лингвистическую информацию, зафиксированную в виде таблиц, схем.

У обучающегося будут сформированы следующие умения общения как часть коммуникативных универсальных учебных действий:

воспринимать и формулировать суждения, выражать эмоции в соответствии с целями и условиями общения в знакомой среде;

проявлять уважительное отношение к собеседнику, соблюдать правила ведения диалога и дискуссии;

признавать возможность существования разных точек зрения;

корректно и аргументированно высказывать свое мнение;

строить речевое высказывание в соответствии с поставленной задачей;

создавать устные и письменные тексты (описание, рассуждение, повествование);

готовить небольшие публичные выступления;

подбирать иллюстративный материал (рисунки, фото, плакаты) к тексту выступления.

У обучающегося будут сформированы следующие умения самоорганизации как части регулятивных универсальных учебных действий:

планировать действия по решению учебной задачи для получения результата;

выстраивать последовательность выбранных действий.

У обучающегося будут сформированы следующие умения самоконтроля как части регулятивных универсальных учебных действий:

устанавливать причины успеха (неудач) учебной деятельности;

корректировать свои учебные действия для преодоления речевых и орфографических ошибок.

У обучающегося будут сформированы следующие умения совместной деятельности:

формулировать краткосрочные и долгосрочные цели (индивидуальные с учётом участия в коллективных задачах) в стандартной (типовой) ситуации на основе предложенного формата планирования, распределения промежуточных шагов и сроков;

принимать цель совместной деятельности, коллективно выстраивать действия по её достижению (распределять роли, договариваться, обсуждать процесс и результат совместной работы);

проявлять готовность руководить, выполнять поручения, подчиняться;

ответственно выполнять свою часть работы;

оценивать свой вклад в общий результат;

выполнять совместные проектные задания с опорой на предложенные образцы.

Предметные результаты изучения родного (татарского) языка.

К концу обучения **в 1 классе** обучающийся научится:

понимать прочитанный текст;

воспринимать на слух аудиотекст, построенный на знакомом языковом материале;
вести элементарный диалог, расспрашивая собеседника, отвечая на его вопросы;
рассказывать о себе, друзьях;
читать вслух небольшой текст, построенный на изученном языковом материале с соблюдением правил произношения и интонирования;
читать целыми словами со скоростью, соответствующей индивидуальному темпу ребенка;
владеть начертанием письменных прописных и строчных букв;
писать разборчиво буквы, буквосочетания, слоги, слова, предложения с соблюдением гигиенических норм;
осознавать единство звукового состава слова и его значения;
определять количество и последовательность звуков в слове;
различать звуки и буквы: буква как знак звука;
проводить слого-звуковой разбор слова;
вырабатывать связное и ритмичное написание букв;
читать осознанно про себя и вслух слова, словосочетания, предложения и короткие тексты с интонациями и паузами в соответствии со знаками препинания;
различать гласные и согласные звуки, гласные - твёрдые и мягкие, согласные - звонкие и глухие;
правильно читать специфичные гласные звуки татарского языка [ə], [ə̞], [ɯ];
правильно читать специфичные согласные звуки татарского языка [w], [ɸ], [k], [ʒ], [ɲ], [h];
употреблять при письме буквы, обозначающие специфичные звуки татарского языка;
определять функции букв е, ё, ю, я;
определять функции букв, не обозначающих звуки (ъ, ь);

выделять в слове ударный слог и определять количество слогов;

произносить звуки и сочетания звуков в словах в соответствии с нормами современного татарского литературного языка;

правильно называть буквы татарского алфавита, их последовательность;

сопоставлять слова, различающиеся одним или несколькими звуками;

различать слово и предложение;

использовать на письме разделительный ь и Ъ;

составлять предложения из заданных форм слов;

писать без искажений прописные буквы в начале предложения и в именах собственных;

оформлять предложение на письме, выбирать знак конца предложения в соответствии со смыслом и интонацией предложения;

понимать функции небуквенных графических средств: пробела между словами, знака переноса;

списывать (без пропусков и искажений букв) слова и предложения, текст объёмом не более 10 слов;

писать под диктовку слова, предложения из 3 слов, тексты объёмом не более 10 слов;

определять особенности присоединения аффиксов в татарском языке;

распознавать собственные имена существительные;

различать имена существительные одушевлённые и неодушевлённые по вопросам «кем?» («кто?») и «нәрсә?» («что?»);

определять значение слова по тексту;

определять интонацию предложения;

определять место в предложении слова, отвечающего на вопрос «нишли?» («что делает?»);

соблюдать нормы речевого этикета в ситуациях учебного и бытового общения (приветствие, прощание, извинение, благодарность, обращение с просьбой);

формулировать высказывание, соблюдая орфоэпические и интонационные нормы татарского языка.

Предметные результаты изучения родного (татарского) языка.

К концу обучения **во 2 классе** обучающийся научится:

участвовать в диалогах-расспросах;

составлять небольшой текст повествовательного характера по серии сюжетных картинок;

рассказывать о себе, друзьях, любимых животных, каникулах;

участвовать в беседе по содержанию текста;

пересказывать прослушанный текст;

понимать на слух речь учителя и одноклассников;

выразительно читать текст вслух, соблюдая интонацию;

списывать правильно (без пропусков и искажений букв) слова и предложения, тексты объёмом не более 15 слов;

писать под диктовку (без пропусков и искажений букв) слова, предложения, тексты объёмом не более 15 слов с учётом изученных правил правописания;

писать изложение;

характеризовать гласные и согласные звуки; правильно произносить их;

группировать звуки по заданным критериям;

различать специфические звуки татарского языка;

выявлять в тексте случаи употребления синонимов и антонимов;

уточнять значение слова с помощью толкового словаря;

распознавать самостоятельные части речи;

распознавать имена существительные, определять их роль в речи;

образовывать множественное число имён существительных;

употреблять в речи имена существительные во множественном числе;

выделять имена собственные и нарицательные;

распознавать имена прилагательные, определять их роль в речи;

распознавать глаголы, определять их роль в речи;

соблюдать нормы татарского литературного языка в собственной речи и оценивать соблюдение этих норм в речи собеседников;

строить предложения для решения определенной речевой задачи (для ответа на заданный вопрос, для выражения собственного мнения);

различать образцы диалогической и монологической речи;

анализировать уместность использования средств устного общения в разных ситуациях, во время монолога и диалога;

владеть нормами татарского речевого этикета.

Предметные результаты изучения родного (татарского) языка.

К концу обучения **в 3 классе** обучающийся научится:

строить устное диалогическое и монологическое высказывание;

разыгрывать готовые диалоги на изученные темы;

создавать небольшие устные и письменные тексты (5-10 предложений);

рассматривать и описывать картину в определённой последовательности;

читать про себя и понимать основное содержание небольшого текста, построенного на знакомом языковом материале;

находить в тексте нужную информацию;

списывать правильно слова, предложения, текст объёмом не более 20 слов;

писать под диктовку текст объёмом не более 20 слов с учётом изученных правил правописания;

составлять текст из разрозненных предложений, частей текста;

использовать алфавит для упорядочения списка слов и при работе со словарями и справочниками;

находить и исправлять орфографические и пунктуационные ошибки на изученные правила;

называть основные способы словообразования в татарском языке;

различать в предложении сложные слова;

понимать особенности слова как единицы лексического уровня языка;

различать однозначные и многозначные слова;

наблюдать за употреблением синонимов, антонимов и омонимов в речи;

подбирать синонимы и антонимы к словам разных частей речи;

определять слова, употреблённые в прямом и переносном значении;

выделять корень слова (простые случаи);

различать однокоренные слова и формы одного и того же слова;

характеризовать морфемный состав слова;

распознавать имена существительные, прилагательные, глаголы, определять их грамматические признаки;

изменять имена существительные по числам, падежам;

определять падеж, в котором употреблено имя существительное;
распознавать сложные имена существительные;
образовывать сравнительную степень имён прилагательных;
различать личные местоимения, использовать личные местоимения для устранения повторов в тексте;
распознавать личные местоимения 1, 2, 3 лица единственного и множественного числа;
склонять личные местоимения по падежам;
употреблять имена существительные с глаголами 3 лица единственного и множественного чисел;
находить главные члены предложения: подлежащее и сказуемое;
распознавать однородные подлежащие;
правильно составлять предложения;
корректировать тексты с нарушенным порядком предложений;
определять последовательность предложений в тексте;
воспроизводить текст в соответствии с предложенным заданием: подробно или выборочно;
создавать собственный текст по предложенному плану;
выражать собственное мнение, аргументируя его с учетом ситуации общения;
соблюдать нормы речевого этикета в ситуациях учебного и бытового общения.

Предметные результаты изучения родного (татарского) языка.

К концу обучения **в 4 классе** обучающийся научится:

разыгрывать готовые диалоги на изученные темы;
составлять диалоги и монологи, соблюдая орфоэпические и интонационные нормы татарского языка;
составлять описание предмета, картинки, персонажа;

владеть техникой чтения, приемами понимания прочитанного и прослушанного, интерпретации и преобразования текстов;

списывать правильно текст объемом не более 25 слов;

писать под диктовку тексты объемом не более 25 слов с учётом изученных правил правописания;

применять в речи закон сингармонизма;

проводить фонетический анализ слова;

распознавать русские и арабско-персидские заимствования в татарском языке;

определять лексическое значение слова;

определять словообразующие и формообразующие аффиксы;

проводить разбор слова по составу;

устанавливать принадлежность слова к определённой части речи (в объёме изученного) по комплексу освоенных грамматических признаков;

образовывать степени сравнения прилагательных;

распознавать указательные и вопросительные местоимения;

определять значение и употребление в речи числительных;

распознавать количественные и порядковые числительные;

распознавать форму повелительного наклонения глагола;

определять категорию времени глагола изъявительного наклонения: настоящее, прошедшее и будущее;

спрягать глаголы в настоящем, прошедшем и будущем времени;

определять способы выражения прошедшего и будущего времени глагола;

распознавать отрицательный аспект глаголов настоящего, прошедшего и будущего времени;

определять основу глагола;

различать предложения по цели высказывания: повествовательные, вопросительные и побудительные;

использовать образцы татарского речевого этикета;

понимать содержание прочитанного текста;

владеть техникой выступления перед знакомой аудиторией с небольшими сообщениями.

ТЕМАТИЧЕСКОЕ ПЛАНИРОВАНИЕ

1 класс -66 ч

Туган тел (татар теле). Әлифба-45 ч

№	Наименование разделов и тем	Количество часов, отводимых на освоение темы	Электронные (цифровые) образовательные ресурсы
1	Сөйләм телен үстерү	3	
2	Дөрес уку һәм язү	1	
3	Сүзнең аваз составы	1	
4	Сүздәге авазлар санын һәм тәртибен билгеләү	1	
5	Сүзләрне һәм җөмлэләрне ижекләп уку	1	
6	Бер яки берничә аваз белән аерыла торган сүзләрне чагыштыру	1	
7	Хәрефләрне дөрес һәм тигез язү	1	

8	Сузык һәм тартык авазларны; калын һәм нечкә сузыкларны; яңгырау һәм саңгырау тартыкларны аеру	4	
9	Таныш тел материалына корылган аудиотекстны һәм үзлектән кычкырып укыган текстны аңлау	1	
10	Сүзнең аваз моделен төзү	1	
11	Сүзне ижекләргә бүлү	1	
12	Аваз һәм хәрефне аеру: авазны хәреф белән белдерү	1	
13	Баш һәм юл хәрефләре	1	
14	Авазларны сүздәге урынына карап, язуда хәрефләр белән белдерү	1	
15	Хәреф һәм сүзләрне бер юлда дөрес язу	1	
16	Сүздәге хәрефләрне дөрес тоташтыру	1	
17	Татарча текстларны дөрес, аңлап, тиешле тизлектә үзлектән һәм кычкырып уку	1	
18	Хәрефне һәм транскрипция тамгасын аеру	1	
19	Кулдан язылган текстларны дөрес уку	1	
20	Текст күчереп язу, төшеп калган сүзне табу	1	
21	Һәр сүздәге аваз, ижекне анализлаганнан соң, жөмләне язу	1	
22	Сүзләрне һәм жөмлэләрне хәтердән язу	2	
23	Сүзләрне баш хәрефтән язу	2	
24	Жөмлә ахырында тыныш билгеләре	2	

Туган тел (татар теле) 1 класс 3, 4 чет.- 34ч

№	Наименование разделов и тем	Количество часов, отводимых на освоение темы	Электронные (цифровые) образовательные ресурсы
1	Тел – аралашу чарасы	1	
2	Сөйләм. Телдән сөйләм, язма сөйләм	2	
3	Интонация	1	
4	Текст	1	
5	Нишли? сорагына жавап биргән сүзгә жөмлөдәге урыны	3	
6	Жөмлә ахырында тыныш билгеләре: нокта, сорау һәм өндәү билгеләре	2	
7	Ижек. Сүздә ижек саны	2	
8	Сүзгә юлдан-юлга күчү	2	
9	Басым	1	
10	Басымлы ижек	1	
11	Сөйләм нормалары	1	
12	Сузык һәм тартык авазлар	2	
13	Калын һәм нечкә сузык авазлар	2	
14	О һәм ө сузыклары	2	
15	Яңгырау һәм саңгырау тартык авазлар	2	
16	Татар телендә үзгәрткән авазлар: [ә], [ө], [ү], [w], [ɣ], [к], [ж], [н], [h].	2	
17	Парлы тартык авазлар	1	
18	е, ё, ю, я хәрефләре	2	
19	ь һәм ъ	2	

20	Татар әдәби теленең әйтелеш нормалары	2	
----	---------------------------------------	---	--

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧЕСКОЕ ПЛАНИРОВАНИЕ

1 класс – 66 ч.

Туган тел (татар теле). 1,2 четв. – 32 ч.

№ п/п	Дәрес темасы	Сәгать саны		Үткәру вакыты		Искәрмә
		Барысы	Контроль эшләр	План буенча	Факт	
1	Сөйләм телен үстерү. Белем бәйрәме. Танышу.	1				
2	Сөйләм телен үстерү. Мин мәктәптә. Дуслар.	1				
3	Сөйләм телен үстерү. Мин өйдә.	1				
4	Дөрес уку һәм язу	1				
5	Сүзнең аваз составы. Аваз. Сузык һәм тартык авазлар. А хәрефе	1				
6	Сүздәге авазлар санын һәм тәртибен билгеләү. Л хәрефе	1				
7	Сүзләрне һәм жөмлэләрне ижекләп уку. М хәрефе. Ижек	1				
8	Бер яки берничә аваз белән аерыла торган сүзләрне чагыштыру. Ә хәрефе. А һәм э сузыкларын чагыштыру.	1				
9	Хәрефләрне дөрес һәм тигез язу. Дәфтәргә күчереп язу.	1				
10	Сузык һәм тартык авазларны; калын һәм нечкә сузыкларны; яңгырау һәм	1				

	саңгырау тартыкларны аеру. Н хәрефе.					
11	И хәрефе.	1				
12	Т хәрефе.	1				
13	Р хәрефе.	1				
14	С хәрефе.	1				
15	У хәрефе.	1				
16	Б хәрефе	1				
17	Й (кыска и) хәрефе.	1				
18	Таныш тел материалына корылган аудиотекстны һәм үзлектән кычкырып укуган текстны аңлау. Текст белән эш.	1				
19	Сүзнең аваз моделен төзү. Д хәрефе	1				
20	К хәрефе	1				
21	Ү хәрефе	1				
22	Ө хәрефе	1				
23	Г хәрефе	1				
24	Ы хәрефе	1				
25	Аваз һәм хәрефне аеру: авазны хәреф белән белдерү. Е, ё хәрефлләре	1				
26	Баш һәм юл хәрефлләре. Ж, ч хәрефлләре	1				
27	Авазларны сүздәге урынына карап, язуда хәрефләр белән белдерү. В хәрефе	1				
28	ң хәрефе	1				
29	Хәреф һәм сүзләрне бер юлда дөрес язу. О хәрефе	1				

30	Х, һ хәрефләре	1				
31	Сүздәге хәрефләрне дөрес тоташтыру. Дәфтәргә күчәрәп язу	1				
32	Татарча текстларны дөрес, аңлап, тиешле тизлектә үзлектән һәм кычкырып уку. 3 хәрефе	1				
Туган тел (татар теле) 1 класс 3, 4 чет.-34 ч.						
33	П хәрефе	1				
34	Ф хәрефе	1				
35	Ж, ш хәрефләре	1				
36	Ц, щ хәрефләре	1				
37	Калынлык билгесе, нечкәлек билгесе	1				
38	Хәрефне һәм транскрипция тамгасын аеру. Э, ю, я	1				
39	Кулдан язылган текстларны дөрес уку. Текстны укы. Алфавит.	1				
40	Текст күчәрәп язу, төшәп калган сүзне табу. Шигырьләрне уку	1				
41	Һәр сүздәге аваз, ижекне анализлаганнан соң, жөмләне язу. “Кәжә бәтиләре һәм Бүрә” (татар халык экиятә)	1				
42	Һәр сүздәге аваз, ижекне анализлаганнан соң, жөмләне язу. Рабит Батулла. “Елак Өтәч”	1				

43	Сүзләрне һәм жөмлэләрне хәтердән яз. Шәүкәт Галиев. “Ничә мәче”	1				
44	Сүзләрне баш хәрефтән яз. Г. Тукай. “Шүрәле”, “Су анасы”	1				
45	Жөмлә ахырында тыныш билгеләре. Текст белән эш	1				
46	Тел – аралашу чарасы. Бу кайсы вакыт? Кар бөртеге	1				
47	Сөйләм. Телдән сөйләм, язма сөйләм. Интонация. Бу кайсы вакыт?	1				
48	Текст. Нишли? сорауына җавап биргән сүзнең жөмлэдәге урыны	1				
49	Жөмлә ахырында тыныш билгеләре: нокта, сорау һәм өндәү билгеләре	1				
50	Ижек. Сүздә ижек саны. Сүзне юлдан-юлга күчерү	1				
51	Басым. Басымлы ижек	1				
52	Сөйләм нормалары. Кабатлау	1				
53	Сузык һәм тартык авазлар.	1				
54	Калын һәм нечкә сузык авазлар	1				
55	О һәм ө сузыклары	1				
56	Яңгырау һәм саңгырау тартык авазлар.	1				
57	Татар теленең үзенчәлекле авазлары: [ә], [ө], [ү], [w], [ɸ], [к], [ж], [ң], [h].	1				
58	Парлы тартык авазлар	1				
59	е, ё, ю, я хәрефләре	1				
60	ь һәм ъ	1				
61	Татар әдәби теленең әйтелеш	1				

	нормалары .					
62	Сүзгә кушымча ялгану	1				
63	«Кем?», «нәрсә?» («что?») сорауларына жавап бирә торган сүзләр	1				
64	«Нинди?» сорауына жавап бирә торган сүзләр	1				
65	Телдән аралашу белән бәйлә ситуацияләре Хикәяләр төзү	1				
66	Арадаш аттестация	1				

«Литературное чтение на родном (татарском) языке»

Әлифба 1,2 четв. –16 ч.

№ п/п	Дәрес темасы	Сәгать саны		Үткәрү вакыты		Искәрмә
		Барысы	Контроль эшләр	План буенча	Факт	
1	Сөйләм телен үстерү. Белем бәйрәме. Танышу. Мин мәктәптә. Дуслар.	1				
2	Сүзнең аваз составы. Аваз. Сузык һәм тартык авазлар. А хәрефе Сүздәге авазлар санын һәм тәртибен билгеләү. Л хәрефе	1				
3	Сүзләргә һәм җөмлэләргә ижекләп уку. М хәрефе. Ижек Бер яки берничә аваз белән аерыла торган сүзләргә чагыштыру. Ә хәрефе. А һәм ә сузыкларын чагыштыру.	1				
4	Сузык һәм тартык авазларны; калын һәм нечкә сузыкларны; яңгырау һәм саңгырау тартыкларны аеру. Н хәрефе.	1				

	И хәрефе.					
5	Т хәрефе. Р хәрефе.	1				
6	С хәрефе. У хәрефе.	1				
7	Б хәрефе Й (кыска и) хәрефе.	1				
8	Таныш тел материалына корылган аудиотекстны һәм үзлектән кычкырып укыган текстны аңлау. Текст белән эш. Сүзнең аваз моделен төзү. Д хәрефе	1				
9	К хәрефе Ү хәрефе	1				
10	Ө хәрефе Г хәрефе	1				
11	Ы хәрефе Аваз һәм хәрефне аеру: авазны хәреф белән белдерү. Е, ё хәрефлләре	1				
12	Баш һәм юл хәрефлләре. Ж, ч хәрефлләре В хәрефе	1				
13	ң хәрефе О хәрефе Х, һ хәрефлләре	1				
14	Татарча текстларны дөрес, аңлап, тиешле тизлектә үзлектән һәм кычкырып уку. З хәрефе П хәрефе Ф хәрефе	1				
15	Ж, ш хәрефлләре Ц, щ хәрефлләре Калынлык билгесе, нечкәлек билгесе	1				
16	Хәрефне һәм транскрипция тамгасын аеру. Э, ю, я Кулдан язылган текстларны дөрес уку. Текстны укы. Алфавит.	1				

Тематик бүленеш 3 класс

1	Аваз белән хәрефнең аермасы. Алфавит. Үзенчәлекле хәрефләр	Без — кояшның дуслар	3	Дәреслек, 1 кисәк: 6–11, 14–15, 17 битләр.
2	Сүзлек белән эшләү	Без — кояшның дуслар	1	Дәреслек, 1 кисәк: 12–13, 15–16 битләр

3	ъ һәм ь хәрефләре	Без — кояшның дуслар	3	Дәреслек, 1 кисәк: 18, 20–21, 23–25 битләр.
4	ъ һәм ь хәрефләре кәргән сүзләргә юлдан-юлга күчәрү	Күп укыган күп белә	1	Дәреслек, 1 кисәк: 419–20, 21–22 битләр
5	Текст белән эш	«Кадерле кунак» тексты белән эш	1	Дәреслек, 1 кисәк: 26–28 битләр
6	Ижек. Сүзләргә ижеккәргә бүлү	Буш вакытны файдалы уздыр!	2	Дәреслек, 1 кисәк: 29–30, 32, 34 битләр
7	Сүзләргә юлдан-юлга ижеккәргә күчәрү	Буш вакытны файдалы уздыр!	2	Дәреслек, 1 кисәк: 31, 33 битләр
8	Сүзлек диктанты		1	
9	Сүз басымы	Барлык һөнәр дә яхшы	2	Дәреслек, 1 кисәк: 35–40 битләр
10	Бер ижеккә сүзләрдә басым	Барлык һөнәр дә яхшы	1	Дәреслек, 1 кисәк: 38, 39 битләр
11	Диктант		1	
	Сүзләргә кушып, сызыкча аша һәм аерым язу	Һөнәрләр илендә	2	Дәреслек, 1 кисәк: 41–44, 48–50 битләр
12	Кызыл юл	Һөнәрләр илендә	2	Дәреслек, 1 кисәк: 45–47 битләр
13	Кабатлау	Аудиотекст белән эшләү	1/1	
14	Сүз. Сүзгә лексик мәгънәсе	Атлап чыктым Иделне	2	Дәреслек, 1 кисәк: 56–58, 60–61 битләр
15	Татар телендә берничә мәгънә белдерә торган сүзләр	Атлап чыктым Иделне	1	Дәреслек, 1 кисәк: 58–60 битләр
16	Синонимнар. Антонимнар	Берәүнең кулы, икенченең теле эшли	2	Дәреслек, 1 кисәк: 62–54, 68 битләр
17	Синонимнар һәм антонимнарны сөйләмдә куллану	Берәүнең кулы, икенченең теле эшли	1	Дәреслек, 1 кисәк: 65–67 битләр

18	Аваздаш сүзләр	Хайваннар дөньясы	2	Дәреслек, 1 кисәк: 69–74 битләр
19	Язылышлары белән генә аерыла торган омоним сүзләр	Хайваннар дөньясы		Дәреслек, 1 кисәк: 71–72 битләр
20	Текст белән эш	Аудиотекстны тыңлау, аңлау	1	Дәреслек, 1 кисәк: 75–76 битләр
21	Ижади дәрес	Диалогик һәм монологик сөйләм үстерү	1	
22	Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр	Табигать китабы	2	Дәреслек, 1 кисәк: 77–83, 85 битләр.
23	-чы/-че кушымчасы ярдәмендә яңа сүзләр ясалы	табигать китабы	2	Дәреслек, 1 кисәк: 79–80, 81–82, 83–85 битләр
24	Туры һәм күчерелмә мәгънәле сүзләр	Кунак ашы кара-каршы	2	Дәреслек, 1 кисәк: 86–89, 91–92 битләр
25	Лексика	Кунак ашы кара-каршы	1	Дәреслек, 1 кисәк: 89–91 битләр.
26	Изложение		1	
27	Кабатлау	Текст белән эш. Синонимнар, антонимнарны кабатлау.	1/1	Дәреслек, 1 кисәк: 93–95 битләр.
28	Сүз төзелеше	Спорт белән бик дус без	2	Дәреслек, 2 кисәк: 6–10, 12–13 битләр
29	Татар телендә сүзләргә кушымчалар ялгау үзенчәлекләре	Спорт белән бик дус без	1	Дәреслек, 2 кисәк: 10–12 битләр.
30	Тамырдаш сүзләр	Туп тибәм, чана шуам	2	Дәреслек, 2 кисәк: 14–15, 18–19 битләр
31	Кушымчаларның төрләре	Туп тибәм, чана шуам	1	Дәреслек, 2 кисәк: 16–18 битләр
32	Сүз ясагыч кушымчалар	Витаминлы аш	2	Дәреслек, 2 кисәк: 20–24, 25 битләр

33	Сүзнең лексик мәгънәсен һәм формасын үзгәртә торган кушымчалар	Витаминлы аш	1	Дәреслек, 2 кисәк: 24–25 битләр
34	Кабатлау	Аудиотекст белән эш	1	Дәреслек, 2 кисәк: 26–28 битләр
35	Кушма сүzlәр	Туган илем буйлап сәяхәт	2	Дәреслек, 2 кисәк: 29–30, 33 битләр.
36	Алынма сүzlәр	Туган илем буйлап сәяхәт	1	Дәреслек, 2 кисәк: 31–33 битләр
37	Исемнәрнең килеш белән төрләнүе	Ял паркында	3	Дәреслек, 2 кисәк: 34–40 битләр.
38	Жанлы предметлар	Ял паркында	2	Дәреслек, 2 кисәк: 38, 40–41 битләр
39	Текст белән эш	Башта тыңлаган, аннан соң укыган текст белән эшләр	1	Дәреслек, 2 кисәк: 43 бит
40	Зат алмашлыклары. Зат алмашлыкларының жөмләдәге роле	Утырсаң бу транспортка, син китәсең еракка	3	Дәреслек, 2 кисәк: 44–47, 51–52 битләр.
41	Зат алмашлыкларының килеш белән төрләнүе	Утырсаң бу транспортка, син китәсең еракка	1	Дәреслек, 2 кисәк: 47–51 битләр
42	Ижади дәрес	Текст буенча план төзү һәм сөйләр	1	
43	Фигыльнең берлек санда зат-сан белән төрләнүе	Жирдә, күктә, суда кешеләрне йөртә	2	Дәреслек, 2 кисәк: 53–56, 58–61 битләр
44	Кереш сүzlәр	Жирдә, күктә, суда кешеләрне йөртә	2	Дәреслек, 2 кисәк: 55, 57–58 битләр
45	Фигыльнең күплек санда зат-сан белән төрләнүе	Велосипедта йөри беләсеңме?	2	Дәреслек, 2 кисәк: 62–66 битләр.
46	3 зат берлек сандагы фигыльләрнең күплек сандагы исемнәр белән кулланылуы	Велосипедта йөри беләсеңме?	2	Дәреслек, 2 кисәк: 65, 66–67 битләр
47	Кабатлау		1	
48	Диктант		1	

49	Сыйфат сүз төркеме	Сыйфат сүз төркеме	3	Дәреслек, 2 кисәк: 70–74, 77 битләр
50	Сыйфатларның чагыштыру дәрәжәсе	Кәләпүшем, калфагым	2	Дәреслек, 2 кисәк: 74–77 битләр
51	Текст белән эш	Текстны үзлектән уку һәм эчтәлеген аңлау	1	Дәреслек, 2 кисәк: 78–80 битләр
52	Жөмләнең баш кисәкләре	Кунакка килегез!	3	Дәреслек, 2 кисәк: 81–83, 85–86 битләр
53	Татар телендә хәбәрнең жөмлэдәге урыны		2	Дәреслек, 2 кисәк: 83–85 битләр
54	Картина белән эш		1/1	Дәреслек, 2 кисәк: 87–88 битләр
55	Жөмлә төзелеше. Жөмләнең баш кисәкләре	Шәһри Болгарга сәяхәт	4	Дәреслек, 2 кисәк: 89–91, 95 битләр.
56	Тиңдәш ияләр		2	Дәреслек, 2 кисәк: 92–95 битләр
57	Изложение		1	
58	Кабатлау	Аудиотекст белән эшләү	1	Дәреслек, 2 кисәк: 96–97 битләр
59	Гомуми кабатлау	Тыңлаган, укыган текстны аңлау	1/1	Дәреслек, 2 кисәк: 98–101 битләр
	Барлыгы		68 / 102	

КАЛЕНДАРЬ –ТЕМАТИК ПЛАНЛАШТЫРУ

3 класс -102 сәг.

№	Дәрес темалары	Сәгать саны		Үткәрү вакыты		Искәрмә
		Барысы	Контроль	План буенча	Факт	
1	Аваз белән хәрефнең аермасы.	1		02.09.2023		
2	Аваз белән хәрефнең аермасы. Алфавит.	1		05.09.2023		
3	Аваз белән хәрефнең аермасы. Алфавит. Үзенчәлекле хәрефләр	1		07.09.2023		

4	Сүзлек белән эшләү	1		09.09.2023		
5	ь һәм ь хәрефләре	1		12.09.2023		
6	“ь һәм ь хәрефләре” темасы буенча күнегүләр эшләү	1		14.09.2023		
7	“ь һәм ь хәрефләре” темасын ныгыту	1		16.09.2023		
8	ь һәм ь хәрефләре кәргән сүзләргә юлдан-юлга күчү	1		19.09.2023		
9	Текст белән эш	1		21.09.2023		
10	Ижек. Сүзләргә ижекләргә бүлү	1		23.09.2023		
11	Ижек. Сүзләргә ижекләргә бүлүгә карата күнегүләр эшләү	1		26.09.2023	-	
13	Сүзләргә юлдан-юлга ижекләп күчү	1		28.09.2023		
14	Сүзләргә юлдан-юлга ижекләп күчүгә ныгыту	1		30.09.2023		
15	Сүзлек диктанты	1		03.10.2023		
16	Сүз басымы	1		05.10.2023		
17	Сүз басымын дөрес билгеләүгә күнегүләр эшләү	1		07.10.2023		
18	Бер ижеккә сүзләрдә басым	1		10.10.2023		

19	Контроль диктант	1	1	12.10.2023		
20	Сүзләрне кушып, сызыкча аша һәм аерым язу	1		14.10.2023		
21	Сүзләрне кушып, сызыкча аша һәм аерым язуны ныгыту	1		17.10.2023		
22	Кызыл юл.	1		19.10.2023		
23	Кызыл юлны дөрес билгеләүгә күнегүләр эшләү.	1		21.10.2023		
24	Сүзлек диктанты	1		24.10.2023		
25	Сүз. Сүзнең лексик мәгънәсе	1		26.10.2023		
26	Сүз. Сүзнең лексик мәгънәсен ачыклау	1		7 11.2023		
27	Татар телендә берничә мәгънә белдерә торган сүзләр	1		9.11.2023		
28	Синонимнар. Антонимнар	1		11.11.2023		
29	Омонимнар	1		14.11.2023		
30	Мәкаль ,әйтең, тизәйткечләрне сөйләмдә куллану	1		16.11.2023		

31	Аваздаш сүзләр	1		18.11.2023		
32	Аваздаш сүзләрне дәрәс куллану	1		21.11.2023		
33	Язылышлары белән генә аерыла торган омоним сүзләр	1		23.11.2023		
34	Текст белән эш . Жөмлеләр тәртибе бозылган текстларны төзәтү	1		25.11.2023		
35	Ижади дәрәс	1		28.11.2023		
36	Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр	1		30.11.2023		
37	Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләрне аеруга күнегүләр эшләү	1		02.12.2023		
38	-чы/-че кушымчалары	1		05.12.2023		
39	-чы/-че кушымчасы ярдәмендә яңа сүзләр ясалу	1		07.12.2023		
40	Туры һәм күчерелмә мәгънәле сүзләр	1		9.12.2023		
41	Контроль Диктант	1		12.12.2023		

42	Туры һәм күчерелмә мәгънәле сүзләрне сөйләмдә куллану	1	1	14.12.2023		
43	Изложение	1		16.12.2023		
44	Сүз төзелеше	1		19.12.2023		
45	“Сүз төзелеше” темасын ныгыту	1		21.12.2023		
46	Лексика	1		23.12		
47	Татар телендә сүзләргә кушымчалар ялгау үзенчәлекләре	1		26.12.2023		
48	Тамырдаш сүзләр	1		28.01.2024		
49	Тамырдаш сүзләрне һәм бер үк сүзнең төрле формаларын аеру	1		09.01.2024		
50	Кушымчаларның төрләре	1		11.01.2024		
51	Сүз ясагыч кушымчалар	1		13.01.2024		
52	Сүз ясагыч кушымчаларны билгеләү.	1		16.01.2024		
53	Сүзнең лексик мәгънәсен һәм формасын үзгәртә торган кушымчалар	1		18.01.2024		

54	Кабатлау. Кушымчалар	1		20.01.2024		
55	Кушма сүзләр	1		23.01.2024		
56	Парлы сузләр	1		25.01.2024		
56	Алынма сүзләр	1		27.02.2024		
57	Кабатлау.Сүз ясалышы.	1		30.01..2024		
58	Исемнәрнең килеш белән төрләнүе	1		05.02.2024		
59	“Исемнәрнең килеш белән төрләнүе” темасын ныгыту	1		01.02.2024		
60	Жанлы предметлар	1		03.02.2024		
61	Жанлы предметларны дөрес билгеләүгә күнегүләр эшләү	1		06.02.2024		
62	Текст белән эш. Бирелгән план буенча хикәя язу.	1		08.02.2024		
63	Зат алмашлыклары.	1		10.02.2024		
64	Зат алмашлыклары. Зат алмашлыкларының жөмләдәге роле	1		13.02.2024		

65	Зат алмашлыклары. Зат алмашлыкларының жөмлөдөгө ролен билгеләү	1		15.02.2024		
66	Зат алмашлыкларының килеш белән төрләнүе	1		17.02.2024		
67	Ижади дәрес.Текст буенча план төзү һәм сөйләү	1		20.02.2024		
68	Фигыльнең берлек санда зат-сан белән төрләнүе	1		22.02.2024		
69	Хәзерге заман хикәя фигыльнең грамматик билгеләре	1		24.02.2024		
70	Кереш сүзләр	1		27.02.2024		
71	Кереш сүзләрне сөйләмдә куллану	1		29.02.2024		
72	Фигыльнең күплек санда зат-сан белән төрләнүе	1		02.03.2024		
73	Фигыльнең күплек санда зат-сан белән төрләнүенә күнегүләр эшләү	1		05.03.2024		
74	3 зат берлек сандагы фигыльләрнең күплек сандагы исемнәр белән кулланылуы	1		07.03.2024		
75	3 зат берлек сандагы фигыльләрнең күплек сандагы исемнәр белән кулланылуын ныгыту	1		12.03.2024		
76	Контроль диктант	1	1	14.03.2024		

77	Кабатлау.Фигыльләрнең зат -сан белән төрләнеше	1		16.03.2024		
78	Сыйфат сүз төркеме	1		19.03.2024		
79	“Сыйфат сүз төркеме” темасына күнегүләр эшләү	1		21.03.2024		
80	“Сыйфат сүз төркеме” темасын ныгыту	1		02.04.2024		
81	Сыйфатларның чагыштыру дәрәжәсе	1		04.04.2024		
82	Сыйфатларны чагыштыру дәрәжәсенә кую	1		06.04.2024		
83	Текст буенча план төзү һәм эчтәлеген сөйләү.	1		09.04.2024		
84	Жөмләнең баш кисәкләре	1		11.04.2024		
85	Жөмләнең баш кисәкләрен билгеләү	1		13.04.2024		
86	Орфографик һәм пунктуацион хаталарны табу һәм төзәтү	1		16.04.2024		
87	Татар телендә хәбәрнең жөмлэдәге урыны	1		18.04.2024		
88	Татар телендә хәбәрнең жөмлэдәге урынын билгеләү	1		20.04.2024		

89	Картина белән эш	1		23.04.2024		
90	Жөмлә төзелеше.	1		25.04.2024		
91	Жөмлә төзелеше. Жөмләнең баш кисәкләрен билгеләү.	1		27.05.2024		
92	Жөмлә төзелеше. Жөмләнең баш кисәкләре.	1		02.05.2024		
93	Жөмлә төзелеше. Жөмләнең баш кисәкләрен билгеләү.Текст өстендә эш	1		04.05.2024		
94	Изложение	1		07.05.2024		
95	Тиндәш ияләр	1		09.05.2024		
96	Тиндәш ияләрне кертәп жөмләләр төзү	1		11.05.2024		
97	Тексттан тиндәш ияләрне табу	1		14.05.2024		
98	Ныгыту.Тиндәш ияләр	1		16.05.2024		
99	Йомгаклау контроль диктанта	1	1	21805.2024		
100	Хаталар өстендә эш. Бирелгән темага диалог һәм монолог төзү.Зур булмаган хикәя төзү	1		21.05.2024		

101	Кабатлау.Аудиотекст белән эшләү	1		23.05.2024		
102	Гомуми кабатлау. Жөмлэләр белән эшләү: бирелгән сүзләрдән жөмлэләр төзү	1		25.05.2024		
			4			

Тематическое планирование

4 класс -102 ч.

№	Наименование разделов и тем	Количество часов	Электронные (цифровые) образовательные ресурсы
1	1–3 нче сыйныфларда өйрәнгәннәрне кабатлау	3	
2	Татар теленең үзенчәлекле авазлары	4	
3	Язуда е хәрефе белән белдерелә торган авазлар	1	
4	Ижади дәрес	1	
5	Сингармонизм законы	1	
6	Сингармонизмның төрләре. Рәт гармониясе, ирен гармониясе	1	
7	Сочинение	1	
8	Текст белән эш	1	
9	Басым һәм аның төрләре. Басым сүзнең соңгы ижегенә төшми торган очраклар	2	
10	Логик басым	1	
11	Транскрипция	1	
12	Сүзгә фонетик анализ ясау	1	
13	Кабатлау	1	
14	Сүзлек диктанты	1	
15	Алынма сүзләр һәм аларның язылышы. Татар теленең үз сүзләре	3	
16	Татар телендә гарәп-фарсы алынмалары	2	
17	Кабатлау	1	
18	Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр Туры һәм күчерелмә мәгънәле сүзләр. Сөйләмдә антонимнар, синонимнарны куллану	3	
19	Омонимнар	1	

20	Татар теленең аңлатмалы сүзлегә белән эшләү	1	
21	Сүз төзелеше. Сүз ясагыч кушымчалар, форма ясагыч кушымчалар	3	
22	Сүзнең нигезе. Сүз төзелешен тикшерү	1	
23	Кабатлау	1	
24	Кыш бабайга хат язу	1	
25	Диктант	1	
26	Сүз төркемнәре	3	
27	-лык/-лек кушымчасы ярдәмендә исем сүз төркеме ясалу	1	
28	Исем сүз төркеме	3	
29	Ялгызлык исемнәренә күплек санда куллану	2	
30	Ижади дәрес	1	
31	Сыйфат сүз төркеме. Сыйфат дәрәжәләре	2	
32	Синоним сыйфатлар. Антоним сыйфатлар	2	
33	Текст белән эш	1	
34	Алмашлык Зат алмашлыклары	2	
35	Зат алмашлыкларының килеш белән төрләнеше	1	
36	Күрсәтү һәм сорау алмашлыклары	2	
37	Алмашлыкларның сөйләмдә кулланылуы	1	
38	Сочинение	1	
39	Сан. Сан төркемчәләре. Микъдар һәм тәртип саннары	3	
40	Саннарның килеш белән төрләнеше	1	
41	Диктант	1	
42	Фигыль сүз төркеме. Боерык фигыль	2	
43	Фигыльнең нигезе	1	
44	Кабатлау	1	
45	Диктант	1	
46	Хәзерге заман хикәя фигыль	2	
47	Хикәя фигыльнең юклык формасы	1	
48	Үткән заман хикәя фигыль	2	
49	Фигыльнең билгесез үткән заман формасы	1	
50	Үткән заман хикәя фигыльнең юклык формасы	2	
51	Билгеле үткән заман хикәя фигыльнең юклык формасы	3	
52	Фигыльнең килчәк заман формасы. Фигыльнең сөйләмдә кулланылышы	2	
53	Вакытны белдерә торган сүzlәр	2	
54	Кабатлау	2	

55	Жөмләнең баш кисәкләре	3	
56	Ия	1	
57	Жөмләнең иярчен кисәкләре белән таныштыру	4	
58	Кабатлау	2	
59	Гомуми кабатлау	3	
60	Контроль диктант	1	

Календарно тематическое планирование учебного материала

№	Тема урока	Кол- ство часов	Срок проведения		Примечание
			План. сроки	Факт. сроки	
1	1–3 нче сыйныфларда өйрәнгәннәрне кабатлау. Жәйге мажаралар	1			
2	1–3 нче сыйныфларда өйрәнгәннәрне кабатлау. Аваз һәм хәрефләр	1			
3	1–3 нче сыйныфларда өйрәнгәннәрне кабатлау. Сузык авазлар	1			
4	Татар теленең үзенчәлекле авазлары. Мин сәяхәттә	1			
5	Татар теленең үзенчәлекле авазлары. Тартык авазлар	1			
6	Татар теленең үзенчәлекле авазлары. Яңгырау, саңгырау тартыклар	1			
7	Татар теленең үзенчәлекле авазлары. Парлы тартыклар	1			
8	Язуда е хәрефе белән белдерелә торган авазлар.	1			
9	Ижади дәрес	1			
10	Сингармонизм законы. Яхшылык кире кайта	1			
11	Сингармонизмның төрләре. Рәт гармониясе, ирен гармониясе	1			
12	Текст белән эш	1			
13	Басым һәм аның төрләре. Басым сүзнең соңгы ижегенә төшми торган очраклар	1			
14	Басым һәм аның төрләре. Басым сүзнең соңгы ижегенә төшми торган очраклар	1			
15	Сочинение	1			
16	Нәрсә яхшы, нәрсә начар? Логик басым	1			
17	Транскрипция	1			
18	Сүзгә фонетик анализ ясау	1			
19	Кабатлау. Язмача фонетик анализ ясау	1			
20	Контроль диктант	1			
21	Фантастик әсәрләр. Алынма сүzlәр һәм аларның язылышы.	1			
22	Алынма сүzlәр һәм аларның язылышы. Татар теленең үз сүzlәре	1			
23	Алынма сүzlәр һәм аларның язылышы. Татар теленең үз сүzlәре	1			

24	Татар телендә гарәп-фарсы алынмалары	1			
25	Татар телендә гарәп-фарсы алынмалары	1			
26	Кабатлау .Татар телендә гарәп-фарсы алынмалары	1			
27	Һөнәрле кеше үлмәс. Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр.	1			
28	Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр Туры һәм күчерелмә мәгънәле сүзләр.	1			
29	Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр . Сөйләмдә антонимнар, синонимнарны куллану	1			
30	Омонимнар	1			
31	Татар теленең аңлатмалы сүзлегә белән эшләү	1			
32	Су иясе. Сүз төзелеше. Тамыр һәм кушымча.	1			
33	Сүз төзелеше. Сүз ясагыч кушымчалар, форма ясагыч кушымчалар	1			
34	Сүз төзелеше. Сүз ясагыч кушымчалар, форма ясагыч кушымчалар	1			
35	Сүзнең нигезе. Сүз төзелешен тикшерү	1			
36	Кабатлау	1			
37	Кыш бабайга хат язу	1			
38	Сүз төркемнәре	1			
39	Туган жирем.Экология. Сүз төркемнәре	1			
40	Мөстәкыйль сүз төркемнәре	1			
41	Сүз төркемнәре	1			
42	-лык/-лек кушымчасы ярдәмендә исем сүз төркеме ясалу	1			
43	Жир шары тирәли сәяхәт. Исем сүз төркеме	1			
44	Исем сүз төркеме. Берлек һәм күплек сандагы исемнәр	1			
45	Исем сүз төркеме. Ялгызлык һәм уртаклык исемнәре.	1			
46	Контроль диктант	1			
47	Ялгызлык исемнәрне күплек санда куллану	1			
48	Ижади дәрәс	1			
49	Россиядәге күренекле шәһәрләр. Сыйфат сүз төркеме. Сыйфат дәрәжәләре	1			
50	Сыйфат сүз төркеме. Сыйфат дәрәжәләре	1			
51	Синоним сыйфатлар. Антоним сыйфатлар	1			
52	Синоним сыйфатлар. Антоним сыйфатлар	1			
53	Текст белән эш	1			
54	Габдулла Кырлай авылында. Алмашлык Зат алмашлыклары	1			
55	Алмашлык Зат алмашлыклары	1			
56	Зат алмашлыкларының килеш белән төрләнеше	1			
57	Вакытны чәчәкләр әйтә. Күрсәтү һәм сорау алмашлыклары	1			
58	Күрсәтү һәм сорау алмашлыклары	1			

59	Алмашлыктарның сөйләмдә кулланылуы	1			
60	Сочинение	1			
61	Йорт иясе. Сан. Сан төркемчәләре. Микъдар һәм тәртип саннары	1			
62	Сан. Сан төркемчәләре. Микъдар һәм тәртип саннары	1			
63	Сан. Сан төркемчәләре. Микъдар һәм тәртип саннары	1			
64	Саннарның килеш белән төрләнеше	1			
65	Диктант	1			
66	Начарлыктан эз кала. Фигыль сүз төркеме. Боерык фигыль	1			
67	Фигыль сүз төркеме. Боерык фигыль	1			
68	Фигыльнең нигезе	1			
69	Кабатлау	1			
70	Диктант	1			
71	Ил солдатты. Хәзерге заман хикәя фигыль	1			
72	Хәзерге заман хикәя фигыль	1			
73	Хикәя фигыльнең юклык формасы	1			
74	Муса Жәлил. Үткән заман хикәя фигыль	1			
75	Үткән заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнүе	1			
76	Фигыльнең билгесез үткән заман формасы	1			
77	Үткән заман хикәя фигыльнең юклык формасы	1			
78	Контроль диктант	1			
79	Бөек Ватан сугышында. Үткән заман хикәя фигыльнең юклык формасы	1			
80	Билгеле үткән заман хикәя фигыльнең юклык формасы	1			
81	Билгеле үткән заман хикәя фигыльнең юклык формасы	1			
82	Билгеле үткән заман хикәя фигыльнең юклык формасы	1			
83	Батырлыкта матурлык. Фигыльнең киләчәк заман формасы. Фигыльнең сөйләмдә кулланылышы	1			
84	Фигыльнең киләчәк заман формасы. Фигыльнең сөйләмдә кулланылышы	1			
85	Фигыльнең киләчәк заман формасы. Фигыльнең сөйләмдә кулланылышы	1			
86	Вакытны белдерә торган сүзләр	1			
87	Вакытны белдерә торган сүзләр	1			
88	Вакытны белдерә торган сүзләр	1			
89	Контроль диктант	1			
90	Кабатлау	1			
91	Кабатлау	1			
92	Кабатлау	1			
93	Жөмләнең баш кисәкләре	1			

94	Жөмләнең баш кисәкләре	1			
95	Жөмләнең баш кисәкләре	1			
96	Ия	1			
97	Жөмләнең иярчен кисәкләре белән таныштыру	1			
98	Контроль диктант	1			
99	Жөмләнең иярчен кисәкләре белән таныштыру	1			
100	Кабатлау	1			
101	Гомуми кабатлау	1			
102	Гомуми кабатлау	1			

Лист согласования к документу № 1 от 20.11.2023
Инициатор согласования: Хабибуллина И.С. Директор
Согласование инициировано: 20.11.2023 11:33

Лист согласования			Тип согласования: последовательное	
№	ФИО	Срок согласования	Результат согласования	Замечания
1	Хабибуллина И.С.		 Подписано 20.11.2023 - 11:33	-